

10.08.2020

MAYIS 2020 DÖNEMİ İŞSİZLİK VERİLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Türkiye İstatistik Kurumu, bugün 2020 yılı Mayıs döneminde işsiz sayısını 3 milyon 826 bin kişi, işsizlik oranını ise yüzde 12,9 olarak açıklamıştır.

Önceki açıklamalarımızda da vurguladığımız gibi, TÜİK tarafından yayımlanan dar tanımlı işsizlik verileri işgücü piyasasındaki sorunları gerçekçi bir biçimde yansıtmamaktadır. Bunun en temel nedeni, Koronavirüs salgını sonrasında uygulamaya konulan işten çıkarma yasağı, kısmi çalışma ödemesi ve ücretsiz izin uygulamalarıdır.

Ancak, bu düzenlemelerin işgücü piyasası göstergelerine olan etkisi dikkate alındığında bile TÜİK verileri ciddi tutarsızlıklar içermektedir. Son bir yılda çalışabilecek yaştaki (15+ yaş) nüfusta 1 milyon 79 bin kişilik artış ve istihdamda 2 milyon 411 bin kişilik azalışa rağmen işsizlik rakamının geçen yıla kıyasla düşmesinin nedeni, işgücüne dahil olmayan insanların sayısındaki dramatik artıştır. İstihdam, işsiz sayısı ve işgücüne katılma oranının aynı anda yüksek oranda düşmesi verilerin tutarlılığı ile ilgili ciddi kuşkulara yol açmaktadır ve TÜİK tarafından açıklığa kavuşturulması gereken bir husustur.

Mevcut konjonktürde işgücü piyasası ile ilgili daha gerçekçi ve sağlıklı bir değerlendirme yapabilmek için, geniş tanımlı işsizlik oranı, istihdam edilen kişi sayısı, istihdam oranı, zamana bağlı eksik istihdam oranı, istihdam edilenlerden işbaşında olmayanların oranı ve çalışmaya hazır olan ancak iş aramayanların oranı gibi göstergelere bakmak gerekmektedir.

- Bu çerçevede bakıldığında aşağıdaki tespit ve değerlendirmeler dikkat çekmektedir:
 - **2020 Mayıs dönemi itibariyle 4 milyon 713 bin kişi çalışmaya hazır durumda olmasına rağmen iş aramaktan vazgeçmiştir. TÜİK tarafından yayımlanan dar tanımlı işsizlik göstergelerinde bu kişiler işsiz olarak sayılmamaktadır.**

- Bu kişileri ve mevsimlik işçileri mevcut işsiz sayısına ekleyerek hesaplanan **geniş tanımlı işsiz sayısı artmaya devam etmiş ve 2020 Mayıs döneminde 8 milyon 651 bin kişiye, "Geniş Tanımlı İşsizlik Oranı" ise yüzde 25,1'e çıkmıştır.**
- **Genç nüfusa ilişkin işsizlik ve istihdam göstergelerindeki kötüleşme kaygı verici boyutlardadır:**
 - 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,6 puanlık artışla yüzde 24,9 olmuştur.
 - Gençlerde istihdam oranı ise 6,8 puan azalarak yüzde 26,6'ya gerilemiştir.
 - Ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 5,1 puanlık artışla yüzde 29,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.
- İstihdam sayısı, oranı ve kalitesine ilişkin göstergeler ciddi kötüleşmeye işaret etmektedir.
 - Geçen seneden bu yana 2 milyon 411 bin kişi işini kaybetmiştir. Ekonomik durgunluğun başladığı Ağustos 2018'e göre istihdam kaybı 3 milyon 460 bin olarak gerçekleşmiştir.
 - İstihdam oranı geçen sene aynı dönemle karşılaştırıldığında yüzde 46,1'den yüzde 41,4'e düşmüştür. Bu oran son 9 senenin en düşük rakamı olup, Hükümetin iş ve istihdam yaratmaktaki performansındaki kötüleşmenin en belirgin göstergesidir.
 - Mayıs 2020 döneminde "istihdam edilenlerden işbaşında olmayanların" ve "zamana bağlı eksik istihdam" sayısında geçen seneye göre ciddi artışlar yaşanmıştır. Bu gelişmeler, istihdamın kalitesinde ciddi bir kötüleşme yaşandığını ortaya koymaktadır.
 - Mayıs 2020 döneminde istihdam edilenlerden işbaşında olanların sayısı geçen yıla göre 6 milyon 114 bin kişi azalmış, haftalık ortalama fiili çalışma süresi ise 44,5 saatten 39,7 saate gerilemiştir.
 - Aynı dönemde, zamana bağlı eksik istihdam edilenlerin sayısı geçen yıla göre 1 milyon 130 bin kişi artış göstermiştir.

- Çalışma sürelerinin kısılması ve kısa çalışma ödeneği ile ücretsiz izin ödemelerinin normal ücret düzeyine göre oldukça yetersiz olması çalışıyor durumda görünen insanların da ciddi bir fakirleşme ile karşı karşıya kalmasına yol açmaktadır
- Bu veriler ve değerlendirmeler, açıklanan istatistiklerin işgücü piyasasında yaşanan sorunları tam olarak yansıtmadığını ve yapısal sorunların derinleşerek devam ettiğini ortaya koymaktadır.
- **Parti programımızda da vurguladığımız gibi ekonomi politikalarının en temel hedefi, yaşanmakta olan işsizlik, düşük istihdam ve yoksullaşma sorunu ile etkin bir biçimde mücadele etmek olmalıdır.**

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.